

หลักสูตรการทำปุ๋ยหมักและน้ำหมักเพื่อใช้ในแปลงเกษตร

จำนวน 40 ชั่วโมง

กลุ่มวิชาอาชีพเกษตรกรรม

ความเป็นมา

กรมส่งเสริมการเรียนรู้ กระทรวงศึกษาธิการ เป็นหน่วยงานที่จัด ส่งเสริมและสนับสนุนการเรียนรู้ตลอดชีวิต การเรียนรู้เพื่อพัฒนาตนเอง และการเรียนรู้เพื่อคุณวุฒิตามระดับ โดยดำเนินการตามภารกิจศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนเป็นการเรียนรู้เพื่อการพัฒนาตนเอง มีกลุ่มเป้าหมายในพื้นที่ทั่วไป เพื่อพัฒนาอาชีพของตนเองให้มั่นคงตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง ตอบสนองยุทธศาสตร์ นโยบายกรมส่งเสริมการเรียนรู้ไปสู่ การสร้างโอกาส ความเท่าเทียม และลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาระดับคุณภาพและเพิ่มประสิทธิภาพการให้บริการสำหรับทุกกลุ่มเป้าหมายและสร้างความพึงพอใจให้กับผู้รับบริการ

การทำปุ๋ยหมักและน้ำหมักเพื่อใช้ในแปลงเกษตร เป็นการส่งเสริมให้ประชาชนที่ประกอบอาชีพเกษตรลดภาระค่าใช้จ่ายในการประกอบอาชีพ อีกทั้งยังช่วยให้เกษตรกร ได้รับความปลอดภัยจากการทำการเกษตร ผลผลิตที่ได้มีความปลอดภัยต่อผู้บริโภค ตลอดจนลดรายจ่ายเพิ่มรายได้ให้กับครัวเรือน ส่งการพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

สกร.ระดับอำเภอพนมดงรัก ได้ตระหนักถึงความสำคัญของการประกอบอาชีพการทำการเกษตร ในฐานะที่เป็นหน่วยงานสนับสนุนด้านการจัดการศึกษาให้กับกลุ่มเป้าหมาย คือ ผู้ไม่มีอาชีพ หรือผู้มีอาชีพและต้องการพัฒนาอาชีพของตนเองให้มีความมั่นคง จึงได้จัดทำหลักสูตรการทำปุ๋ยหมักและน้ำหมักในแปลงเกษตรขึ้น โดยเน้นให้กลุ่มเป้าหมายสามารถประกอบอาชีพการทำปุ๋ยหมักและน้ำหมักเพื่อใช้ในแปลงเกษตร และมีงานทำอย่างมั่นคง

หลักการของหลักสูตร

หลักสูตรการประกอบอาชีพการทำปุ๋ยหมักและน้ำหมักเพื่อใช้ในแปลงเกษตร มีหลักการดังนี้

1.เป็นการจัดหลักสูตรด้านเกษตรกรรม ที่มีความยืดหยุ่น ทั้งด้านหลักสูตร การจัดกระบวนการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล เน้นบูรณาการให้สอดคล้องกับศักยภาพด้านต่างๆ 5 ด้าน ได้แก่ ศักยภาพของทรัพยากรธรรมชาติในเขตพื้นที่ให้บริการ ศักยภาพของพื้นที่ตามลักษณะภูมิอากาศ ศักยภาพของภูมิประเทศ และทำเลที่ตั้ง ศักยภาพของศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี และวิถีชีวิต ศักยภาพของทรัพยากรมนุษย์ในเขตพื้นที่

2.การจัดการศึกษาการประกอบอาชีพการเพาะเห็ดขอน มุ่งเน้นให้ผู้ไม่มีอาชีพ ผู้มีอาชีพแล้วและต้องการพัฒนาอาชีพของตนเองให้มีความมั่นคง รวมทั้งผู้ประสบภัยโดยจัดการศึกษาอย่างทั่วถึงเท่าเทียมกัน และเน้นความรู้คู่คุณธรรม

3.ส่งเสริมให้มีความร่วมมือในการดำเนินงานร่วมกับภาคีเครือข่าย

4.ส่งเสริมให้มีการเทียบโอนความรู้และประสบการณ์เข้าสู่หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน

5.การจัดการเรียนรู้ มุ่งเน้นการอบรมสัมมนา เพื่อพัฒนากลุ่มเป้าหมายผู้ไม่มีอาชีพ หรือผู้ที่มีอาชีพแล้ว และต้องการพัฒนาอาชีพของตนเองให้มีความมั่นคง ให้มีความพร้อมที่จะทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จุดมุ่งหมาย

หลักสูตรการประกอบอาชีพการทำปุ๋ยหมักและน้ำหมักเพื่อใช้ในแปลงเกษตร มีจุดมุ่งหมาย ดังต่อไปนี้

- 1.กลุ่มเป้าหมายตัดสินใจประกอบอาชีพให้สอดคล้องกับศักยภาพตนเอง ชุมชน สังคม และสิ่งแวดล้อม
- 2.กลุ่มเป้าหมายมีความรู้ ความเข้าใจ มีทักษะการประกอบอาชีพและบริหารจัดการอาชีพการทำปุ๋ยหมักและน้ำหมักเพื่อใช้ในแปลงเกษตรได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- 3.กลุ่มเป้าหมาย มีคุณธรรม จริยธรรม และมีจิตสำนึกความรับผิดชอบต่อตนเองผู้อื่น และสังคม

กลุ่มเป้าหมาย

หลักสูตรการประกอบอาชีพการ มีกลุ่มเป้าหมายคือ

- 1.ผู้ที่ประกอบอาชีพชาวนา และเกษตรกรที่สนใจ
- 2.ผู้ที่มีอาชีพและต้องการพัฒนาอาชีพโดยเฉพาะ ผู้ประกอบการ SME,OTOP และผู้ประกอบอาชีพทั่วไป

ระยะเวลา

ระยะเวลาเรียนตลอดหลักสูตรทำปุ๋ยหมักและน้ำหมักเพื่อใช้ในแปลงเกษตร จำนวน 40 ชั่วโมง แบ่งเป็น

- 1.ภาคทฤษฎี จำนวน 12 ชั่วโมง
- 2.ภาคปฏิบัติ จำนวน 28 ชั่วโมง

โครงสร้างหลักสูตร

หลักสูตรการประกอบอาชีพการทำปุ๋ยหมักและน้ำหมักเพื่อใช้ในแปลงเกษตร สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย มีโครงสร้างหลักสูตรดังนี้

- 1.ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการทำปุ๋ยหมักและการทำน้ำหมักเพื่อใช้ในแปลงเกษตร
 - 1.1 ประโยชน์ของปุ๋ยหมัก
 - 1.2 ประโยชน์ของน้ำหมัก
 - 1.3 วัสดุ อุปกรณ์การทำน้ำหมัก

ภาคทฤษฎี 5 ชั่วโมง

2.การทำปุ๋ยหมักมูลสัตว์

- 2.1 ขั้นตอนและวิธีการทำปุ๋ยหมักมูลสัตว์
 - 2.1.1 การเตรียมวัสดุ
 - 2.2.2 การผสมปุ๋ยหมักมูลสัตว์
 - 2.2.3 การกลับกองปุ๋ยหมักมูลสัตว์
 - 2.2.4 การตรวจสอบปุ๋ยหมักมูลสัตว์ก่อนนำไปใช้

3.การนำปุ๋ยหมักมูลสัตว์ไปใช้ในแปลงเกษตร

- 3.1วิธีการทำปุ๋ยหมักมูลสัตว์ไปใช้กับพืช
 - 3.1.1 วิธีการนำปุ๋ยหมักมูลสัตว์ไปใช้ในพืชสวน/ พืชไร่
 - 3.1.2 การนำปุ๋ยหมักมูลสัตว์ไปใช้ในพืชผัก
 - 3.1.3 การนำปุ๋ยหมักมูลสัตว์ไปใช้ในไม้ยืนต้น

ภาคทฤษฎี	2 ชั่วโมง
ภาคปฏิบัติ	8 ชั่วโมง

4.การทำปุ๋ยหมักใบไม้

4.1 ขั้นตอนและวิธีการทำปุ๋ยหมักใบไม้

4.1.1 การเตรียมวัสดุ

4.1.2 การผสมหมักปุ๋ยใบไม้

4.1.3 วิธีตรวจสอบความชื้นในกองปุ๋ยหมักใบไม้ก่อนนำไปใช้

5.การนำปุ๋ยหมักใบไม้ไปใช้ในแปลงเกษตร

5.1 วิธีการนำปุ๋ยหมักใบไม้ไปใช้ในแปลงเกษตร

5.1.1 วิธีการนำปุ๋ยหมักใบไม้ไปใช้ใน พืชสวน/ พืชไร่

5.1.2 การนำปุ๋ยหมักใบไม้ไปใช้ในพืชผัก

5.1.3 การนำปุ๋ยหมักใบไม้ไปใช้ในไม้ยืนต้น

ภาคทฤษฎี	2 ชั่วโมง
ภาคปฏิบัติ	8 ชั่วโมง

6.การทำปุ๋ยน้ำชีวภาพ

6.1 ขั้นตอนและวิธีการทำปุ๋ยน้ำชีวภาพ

6.1.1 การเตรียมวัสดุการทำปุ๋ยน้ำชีวภาพ

6.1.2 วิธีการทำปุ๋ยน้ำชีวภาพ

6.1.3 วิธีตรวจสอบการทำงานของปุ๋ยน้ำชีวภาพ

7.การนำปุ๋ยน้ำชีวภาพไปใช้ในแปลงเกษตร

7.1 วิธีการนำปุ๋ยหมักใบไม้ไปใช้ในแปลงเกษตร

7.1.1 วิธีการนำปุ๋ยน้ำชีวภาพไปใช้ใน พืชสวน/ พืชไร่

7.1.2 การนำปุ๋ยน้ำชีวภาพไปใช้ในพืชผัก

7.1.3 การนำปุ๋ยน้ำชีวภาพไปใช้ในไม้ยืนต้น

ภาคทฤษฎี	1 ชั่วโมง
ภาคปฏิบัติ	4 ชั่วโมง

8.การทำน้ำหมักชีวภาพสูตรรวม

8.1 ขั้นตอนและวิธีการทำน้ำหมักชีวภาพสูตรรวม

8.1.1 การเตรียมวัสดุการทำน้ำหมักสูตรรวม

8.1.2 วิธีการทำน้ำหมักสูตรรวม

8.1.3 วิธีตรวจสอบการทำงานของน้ำหมักชีวภาพสูตรรวม

9.การนำน้ำหมักชีวภาพสูตรรวมไปใช้ในแปลงเกษตร

9.1 วิธีการนำน้ำหมักชีวภาพสูตรรวมไปใช้ในแปลงเกษตร

9.1.1 วิธีการนำน้ำหมักชีวภาพชีวภาพสูตรรวม ไปใช้ในพืชสวน/ พืชไร่

9.1.2 การนำน้ำหมักชีวภาพสูตรรวมไปใช้ในพืชผัก

9.1.3 การนำน้ำหมักชีวภาพสูตรรวมไปใช้ในไม้ยืนต้น

ภาคทฤษฎี 1 ชั่วโมง

ภาคปฏิบัติ 4 ชั่วโมง

8.การทำน้ำหมักชีวภาพสูตรเพิ่มผลผลิต

8.1 ขั้นตอนและวิธีการทำน้ำหมักชีวภาพสูตรเพิ่มผลผลิต

8.1.1 การเตรียมวัสดุการทำน้ำหมักสูตรเพิ่มผลผลิต

8.1.2 วิธีการทำน้ำหมักสูตรเพิ่มผลผลิต

8.1.3 วิธีตรวจสอบการทำงานของน้ำหมักชีวภาพสูตรเพิ่มผลผลิต

9.การนำน้ำหมักชีวภาพสูตรเพิ่มผลผลิตไปใช้ในแปลงเกษตร

9.1 วิธีการนำน้ำหมักชีวภาพสูตรเพิ่มผลผลิตไปใช้ในแปลงเกษตร

9.1.1 วิธีการนำน้ำหมักชีวภาพชีวภาพสูตรเพิ่มผลผลิตไปใช้ในพืชสวน/ พืชไร่

9.1.2 การนำน้ำหมักชีวภาพสูตรเพิ่มผลผลิตไปใช้ในพืชผัก

9.1.3 การนำน้ำหมักชีวภาพสูตรเพิ่มผลผลิตไปใช้ในไม้ยืนต้น

ภาคทฤษฎี 1 ชั่วโมง

ภาคปฏิบัติ 4 ชั่วโมง

การจัดกระบวนการเรียนรู้

- การบรรยาย
- การฝึกปฏิบัติเป็นรายบุคคล

สื่อการเรียนรู้

- 1.เอกสาร/ใบความรู้
- 2.ศึกษาดูงานแหล่งเรียนรู้
- 3.สื่ออิเล็กทรอนิกส์ต่าง ๆ เช่น VCD , DVD , อินเทอร์เน็ต
- 4.ฝึกปฏิบัติจริง

การวัดและประเมินผล

- 1.การประเมินความรู้ภาคทฤษฎีระหว่างเรียนและจบหลักสูตร
- 2.การประเมินผลระหว่างเรียนจากการปฏิบัติงานที่มีคุณภาพเพียงพอ สามารถสร้างรายได้ให้กับตนเอง ความสำเร็จของการปฏิบัติและจบหลักสูตร

เอกสารหลักฐานการศึกษาที่ได้รับหลังจากอบรม

- 1.หลักฐานการประเมินผล
- 2.ทะเบียนคุมวุฒิบัตร
- 3.วุฒิบัตร ออกโดยสถานศึกษา

